Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 23 września 2026 r.

Znak sprawy: DHR.oz.8203.11.2026

Z E Z W O L E N I E nr R/j-6/2026

Na podstawie art. 53 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009[1] (dalej jako: rozporządzenie nr 1107/2009) oraz art. 7 ust. 1 ustawy o środkach ochrony roślin[2] (dalej jako: ustawa o środkach ochrony roślin) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 10 lipca 2026 r. Polskiego Związku Producentów Roślin Zbożowych, Radzików, 05-870 Błonie, lab. II p. 86, **zezwalam,** na wprowadzanie do obrotu, z przeznaczeniem do stosowania w uprawie **pszenicy ozimej** w celu **wyczyńca polnego** w okresie **od dnia 25 września 2026 r. do dnia 30 grudnia 2026 r.** środka ochrony roślin środka ochrony roślin **Luxigard** produkcji **BASF Agro B.V. Arnhem Oddział w Freienbach – Konfederacja Szwajcarska,** zawierającego substancje czynne: **cinmetylina** oraz **pikolinafen** – produkcji **BASF Agro B.V. Arnhem Oddział w Freienbach – Konfederacja Szwajcarska.**

1. Szczegółowe warunki i zakres stosowania środka ochrony roślin **Luxigard** :

   Pszenica ozima

   Zwalczanie wyczyńca polnego

   Maksymalna/zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,25 l/ha

   Termin stosowania: przedwschodowo (BBCH 00-09) lub powschodowo od fazy szpilkowania, kiedy z pochewki liściowej wydobywa się pierwszy liść do fazy 3 liścia (BBCH 10-13) a chwasty jednoliścienne znajdują się w fazie 1-2 liści.

   Zalecana ilość wody: 100-400 l/ha

   Zalecane opryskiwanie: średniokropliste.

   Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

2. Miejsce i powierzchnia zastosowania środka ochrony roślin **Luxigard**:

[1] rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. *dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG* (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009 z późn. zm.);

[2] ustawa z dnia 8 marca 2013 r. *o środkach ochrony roślin* (Dz. U. z 2026 r. poz. 624).

Środek może być stosowany w uprawie pszenicy ozimej w celu wyczyńca polnego na terenie całego kraju. Całkowity areał uprawy pszenicy ozimej, na którym przewidywane jest zastosowanie środka – do 250 000 ha.

1. Ilość środka ochrony roślin **Luxigard**, która może zostać wprowadzona do obrotu i zastosowana w zakresie objętym niniejszym zezwoleniem – **do 10 400 l**.

2. Etykieta środka ochrony roślin **Luxigard** stanowi załącznik do zezwolenia.

3. Środek ochrony roślin **Luxigard** może być wprowadzany do obrotu w opakowaniach o pojemności 5 L wykonanych z PE/PA (Coex) lub HDPE/PA.

4. Obrót środkiem ochrony roślin **Luxigard** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może być prowadzony przez:
   - ADLER AGRO Sp. z o.o. Tołcze 1C; 18-106 Turośń Kościelna
   - AGRICOLA-LUBLIN Sp. Z o.o. Ciecierzyn 121A; 21-003 Ciecierzyn
   - AGRII POLSKA sp.z o.o. ul.Obornicka 233; 60-650 Poznań
   - AGROAS SP. Z O.O. Nowa Wieś Mała 27 B; 49 - 200 Grodków
   - AGROCHEST SP.Z O.O. - Hurtownia Środków Ochrony Roślin; ul. Cmentarna 13; 62 - 025 Kostrzyn
   - AGROLOK Sp. z o.o.; ul. Dworcowa 4; 87- 400 Golub Dobrzyń
   - Agro-Sieć Sp. z o. o., 86-200 Chełmno ; ul. Przemysłowa 6
   - Agrosimex Sp z.o.o; Goliany 43; 05-620 Błędów
   - P.H. AGRO-TERS Edward Solak i Stanisław Solak Sp.j.; ul. Rampa Brzeska 3; 22-100 Chełm
   - AMPOL-MEROL sp.z o.o. ul.Mikołaja z Ryńska 28 A ; 87-200 Wąbrzeźno
   - BAYWA AGRO POLSKA Sp. z o.o; ul. Kępińska 62; 05-840 Brwinów
   - P.H.U. CHEMIROL Sp. z o.o.; Ul.Przemysłowa 3; 88-300 Mogilno
   - Jan Jarus "Jagro" Zaopatrzenie Rolnictwa; ul. Mickiewicza 50; 63-930 Jutrosin
   - TEAMAGRO Krystyna Kuczyńska; ul.Lwowska 57a; 22-400 Zamość
   - OSADKOWSKI Sp. z o.o.; ul Kolejowa 6; 56-420 Bierutów
   - Osadkowski-Cebulski Sp z.o.o; ul Nasienna 6; 59-220 Legnica
   - PROCAM POLSKA SP. Z O.O.; ul. Nowy Świat 42/44; 80-299 Gdańsk
   - SCANDAGRA POLSKA Sp z o.o. ul.dr A.Schmidta 1; Żołędowo; 86 - 031 Osielsko k/Bydgoszczy
   - WIALAN Langer i Wiatr Sp Jawna ul. Hodowlana 9; 33-100 Tarnów

5. Po dniu 30 grudnia 2026 r. środek ochrony roślin **Luxigard** nie może pozostawać w obrocie, ani nie może być stosowany. Niewykorzystany środek powinien zostać niezwłocznie wyprowadzony z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub unieszkodliwiony z wykorzystaniem rozwiązań technicznych zapewniających biologiczną degradację substancji czynnych środków ochrony roślin, lub w inny sposób, zgodny z przepisami o odpadach.

6. Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych jest zobowiązany do poinformowania Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, w terminie nie później niż 7 dni, od dnia wprowadzenia do obrotu na terytorium RP środka ochrony roślin **Luxigard**, o fakcie wprowadzenia tego środka, w tym o ilości jaka została wprowadzona do obrotu wraz z podaniem miejsca składowania środka.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 10 lipca 2026 r. uzupełnionym w dniu 28 lipca 2026 r. oraz dniu 16 i 17 września 2026 r. Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych (dalej: PZPRZ albo Związek) wystąpił do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o wydanie zezwolenia na wprowadzanie do obrotu, na okres do 120 dni, w sezonie 2026 r., środka ochrony roślin Luxigard z przeznaczeniem do stosowania w uprawie pszenicy ozimej w celu zwalczania wyczyńca polnego.

W uzasadnieniu Związek podniósł, że wyczyniec polny *(Alopecurus myosuroides)* jest istotnym i najtrudniej zwalczanym chwastem jednoliściennym w pszenicy ozimej, która jest najważniejszym gatunkiem zbóż uprawianym w Polsce. 80 % wyczyńca polnego wschodzi jesienią, czyli w tym samym czasie, gdy rozwija się młoda pszenica ozima Pojedyncza roślina może wytwarzać średnio około 100 nasion, a w niektórych przypadkach nawet do 400 nasion, co powoduje, że gatunek ten ma znaczący wpływ na poziom plonowania upraw i w dużym nasileniu może powodować obniżenie plonu o nawet 50 %.
Silne zachwaszczenie wyczyńcem polnym może prowadzić do wylegania zbóż, ponieważ zboża mocno konkurują z wyczyńcem o światło i składniki pokarmowe, co dodatkowo zwiększa straty plonu. Kolejnym negatywnym skutkiem jest sprzyjanie rozwojowi patogenów zbóż. Łan jest dodatkowo zagęszczony przez chwasty, co sprzyja rozwojowi takich patogenów jak mączniak, który może rozwijać się na wyczyńcu polnym. Ponadto wyczyniec polny jest jednym z najważniejszych żywicieli sporyszu. Wyczyniec polny jest chwastem trudnym do zwalczania, z powszechnie występującymi biotypami odpornymi na dotychczas stosowane substancje aktywne.
Wg strony działania agrotechniczne mogą ograniczyć nasilenie występowania wyczyńca polnego, jednak co do zasady nie pozwalają na obniżenie jego występowania do poziomu ekonomicznie

akceptowalnego i trwałego. Rozszerzenie płodozmianu, preferencyjnie o uprawy jare, może wprawdzie zmniejszyć presję chwastów jednoliściennych, jednak możliwości kształtowania płodozmianu są ograniczone zarówno względami agrotechnicznymi, jak i ekonomicznymi poszczególnych gospodarstw.

Wyczyniec polny kiełkuje wiosną w mniejszym stopniu niż jesienią. W związku z tym opóźnienie terminu siewu jesienią może prowadzić do zmniejszenia liczby roślin wyczyńca. Późniejszy siew jesienią wiąże się jednak ze zwiększonym ryzykiem pogodowym. Typowe stanowiska występowania wyczyńca polnego to gleby ciężkie, gliniaste, na których właściwy termin uprawy gleby i siewu ma kluczowe znaczenie dla prawidłowego rozwoju zbóż. Opóźnienie siewu zwiększa ryzyko niewykonania zabiegów w optymalnym terminie. Ponadto późniejsze terminy siewu są często związane z niższym poziomem plonowania.

Związek przedstawił, że mechaniczne zwalczanie chwastów jednoliściennych w zbożach jest bardzo trudne i niewystarczające. Zastosowanie bronowania prowadzi do efektów zwalczania jedynie na bardzo wczesnym etapie rozwoju chwastów. Wczesne bronowanie jesienne może również prowadzić do pobudzenia nowych wschodów chwastów, a w konsekwencji do zwiększenia zachwaszczenia chwastami jednoliściennymi.

PZPRZ wskazał, że w ostatnich latach chemiczne zwalczanie wyczyńca polnego stało się poważnym problemem w uprawie pszenicy ozimej, W głównych rejonach produkcji zbóż obserwowane są populacje odporne na inhibitory ALS oraz ACCase, co powoduje znaczący spadek skuteczności dotychczas stosowanych herbicydów powschodowych. Na ponad 160 przebadanych populacji *Alopecurus myosuroides* większość z nich wykazała odporność na inhibitory ALS i inhibitory ACC. Eksperci szacują, że obecnie jedynie około 40% populacji wyczyńca polnego pozostaje wrażliwych na inhibitory ALS i ACCase w uprawie pszenicy ozimej. Prowadzi to do ograniczenia dostępnych narzędzi skutecznej ochrony.

Strona wskazała, że wniosek dotyczy ograniczonej powierzchni uprawy pszenicy ozimej, wynoszącej około 250 000 ha w skali całej Polski, na której występuje powtarzająca się, silna presja wyczyńca polnego, prowadząca do znacznych strat plonu, a tym samym do ekonomicznie nieakceptowalnych szkód. Na tych powierzchniach występują biotypy wyczyńca polnego, które często wykazują odporność na inhibitory ALS i ACCase, a uzyskiwane poziomy skuteczności zabiegów spadają w części przypadków poniżej 40%.

Obszary uprawy pszenicy ozimej uznawane za powierzchnie objęte sytuacją nadzwyczajną są obecnie traktowane trzema, czterema, a nawet większą liczbą różnych herbicydów, należących do odmiennych grup substancji czynnych, w celu ograniczenia narastającej presji wyczyńca polnego. Wskazana powierzchnia była przy tym co najmniej jednokrotnie traktowana produktami zawierającymi flufenacet. Pomimo zastosowanych zabiegów nie jest już możliwe osiągnięcie trwałej kontroli wyczyńca polnego, a tym samym zapobieżenie dalszemu wzrostowi banku nasion w glebie.

W konsekwencji uprawa pszenicy ozimej na tych powierzchniach jest, wg Związku, długoterminowo i trwale zagrożona.
Środek ochrony roślin Luxigard® posiada nowy mechanizm działania (nowa grupa HRAC 30 – cinmetylin, oraz grupa HRAC 12 – pikolinafen) , co jest istotne w przypadku odpornych biotypów wyczyńca polnego.

W piśmie z dnia 24 sierpnia 2026 r. znak DN-070/137/26 Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu potwierdził problemy w zwalczaniu wyczyńca polnego w uprawie pszenicy ozimej. Zmiany klimatyczne, przede wszystkim ocieplanie się klimatu, potęgują zagrożenie przyczyniając się do ekspansji chwastu na kolejne pola uprawne. Straty plonu ziarna pszenicy ozimej uzależnione są od nasilenia występowania chwastu w łanie i mogą sięgać nawet do 50 %.
Instytut wskazał, że metody agrotechniczne (opóźnianie terminu wysiewu, zwiększenie normy wysiewu), jak i mechaniczne zwalczanie (bronowanie po wschodach roślin) są mało efektywne w ograniczaniu populacji wyczyńca polnego. Opóźnianie terminu siewu na glebach ciężkich, gliniastych i wilgotnych przyczynia się do obniżenia plonowania zbóż. Może także uniemożliwić wykonanie zabiegów herbicydowych w okresie jesiennym. Działania te prowadzą jedynie do chwilowego obniżenia nasilenia występowania chwastu. Niska efektywność tych metod sprawia, że jedynym efektywnym rozwiązaniem jest stosowanie chemicznej regulacji zachwaszczenia.
IOR-PIB wskazał, że substancje czynne herbicydów obecnie rekomendowanych do zwalczania wyczyńca polnego zaliczane są do pięć grup chemicznych o zróżnicowanym mechanizmie działania: inhibitory karboksylazy acetylo-koenzymu A (ACC) – fenoksaprop-P-etylu, pinoksaden, klodinafop (HRAC 1); inhibitory biosyntezy aminokwasów pochodne sulfonylomocznika – mezosulfuron metylowy, jodosulfuron metylowy, pochodne triazolopirymidyn – piroksysulam (HRAC 2); inhibitory tworzenia mikrotubuli – pendymetalina (HRAC 3); inhibitory fotosyntezy na poziomie fotosystemu II – Seryna 264 – chlorotoluron (HRAC 7) oraz Inhibitory biosyntezy kwasów tłuszczowych o długich łańcuchach (VLCFA) oksyacetamidy – flufenacet (HRAC 15).
Wg IOR-PIB rekomendowane obecnie substancje czynne wykazują coraz niższą efektywność zwalczania, która wynika z szerokiego występowania zjawiska odporności chwastów na zalecane substancje czynne. Według badań krajowych większość populacji chwastu zebranych z pól uprawnych wykazuje odporność na inhibitory ALS (HRAC 2) w granicach od 40 do 80%.
Dodatkowo jest to ostatni sezon, w którym rolnicy mogą stosować flufenacet na polach uprawnych.

Stosowanie rotacji substancji czynnych w uprawach rolniczych stanowi sprawdzoną strategię przeciwdziałania zjawisku odporności chwastów. Istotą tej strategii jest stosowanie herbicydów o zróżnicowanych mechanizmach działania.

Biorąc pod uwagę zarówno niewielką efektywność metod agrotechnicznych i mechanicznych, jak i zawodność chemicznej regulacji zachwaszczenia, wg IOR-PIB, nie jest już możliwe zapewnienie efektywnego zwalczania wyczyńca polnego przy użyciu obecnie zatwierdzonych substancji czynnych. Ponadto zmiany klimatyczne, przede wszystkim ocieplanie się klimatu, będą potęgowały to zagrożenie przyczyniając się do ekspansji chwastu na kolejne pola uprawne oraz konieczność dodatkowego stosowania środków chwastobójczych w okresie wiosennym. Obecnie dostępne rozwiązania nie wyeliminują wg IOR-PIB zagrożenia ze strony wyczyńca polnego.
Herbicyd Luxigard zawierający nową substancję czynną cinmetylinę – Luximo® (HRAC 30) prowadzącą do zakłócenia tioesterazy kwasów tłuszczowych oraz pikolinafen (HRAC 12) należący do inhibitorów biosyntezy karotenoidów jest alternatywnym rozwiązaniem do obecnie rekomendowanych substancji czynnych, w przypadku których stwierdzono już występowanie odporności, a co za tym idzie spadek skuteczności.

Biorąc powyższe pod uwagę, po dokonaniu analizy wniosku, stwierdzono wystąpienie sytuacji nadzwyczajnej w ochronie roślin, o której mowa w art. 53 rozporządzenia nr 1107/2009 w związku z zagrożeniem ze strony wyczyńca polnego w uprawie pszenicy ozimej i konieczność zastosowania w sezonie 2026 r. środka ochrony roślin Luxigard.

Wnioskowany środek ochrony roślin Luxigard nie jest dopuszczony do obrotu w Polsce.
Środek zawiera w swoim składzie substancje czynne cinmetylinę oraz pikolinafen . Substancja czynna cinmetylina (cinmethylin) jest substancją nową, znajdującą się obecnie w trakcie oceny na poziomie europejskim i nie jest jeszcze zatwierdzona do stosowania w środkach ochrony roślin. Substancja czynna pikolinafen jest substancją zatwierdzoną do stosowania w środkach ochrony roślin zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2016/1423[3]

Przeprowadzenie zabiegu planowane jest w całym kraju, na obszarze ok. 250 000 ha. Na danej powierzchni przewiduje się wykonanie jednego zabiegu.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o środkach ochrony roślin Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi pismami z dnia 13 sierpnia 2026 r. znak DHR.oz.8203.11.2026 wystąpił do Ministra Zdrowia oraz Ministra Klimatu i Środowiska o przedstawienie opinii dotyczącej wniosku PZPRZ.

[3] Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1423 z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie odnowienia zatwierdzenia substancji czynnej pikolinafen, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 dotyczącym wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin, oraz w sprawie zmiany załącznika do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 540/2011

W piśmie z dnia 31 sierpnia 2026 r. znak ZPŚ.612.399.2026.1 Minister Zdrowia stwierdził, że zastosowanie przedmiotowego środka ochrony roślin we wnioskowanym zakresie nie spowoduje ryzyka dla konsumentów w odniesieniu do pozostałości substancji czynnych oraz nie spowoduje powstania pozostałości tych substancji w ziarnie pszenicy powyżej granic oznaczania zastosowanych metod analitycznych. W wyniku przeprowadzonego oszacowania narażenia operatora zarekomendowano określone środki ostrożności dla stosujących środek, które zostały zamieszczone w etykiecie preparatu. Ponadto w etykiecie wprowadzono dodatkowe środki ograniczające ryzyko w celu ograniczenia potencjalnego narażenia w kontekście stref ochronnych od zabudowań mieszkalnych /siedlisk oraz osób postronnych. Dodatkowo uzupełniono klasyfikację środka.

W piśmie z dnia 21 września 2026 r. (data wpływu do MRiRW 22 września 2026 r.) znak DOP-GMO.055.8.2026.MG Minister Klimatu i Środowiska pozytywnie zaopiniował wniosek Polskiego Związku Producentów Roślin Zbożowych. Jednocześnie wskazał na konieczność wprowadzenia określonych zwrotów ostrożności, które zostały w etykiecie zamieszczone. Odnośnie do zapisów w zakresie odpadów wprowadzono zapisy, które są stosowane standardowo w etykietach dopuszczonych do obrotu środków.

Pismem z dnia 22 września 2026 r., w formie korespondencji e-mail, strona została powiadomiona o zakończeniu postępowania wyjaśniającego. W treści zawiadomienia organ pouczył stronę, iż na zasadzie art. 10 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego[4] (dalej: k.p.a.), został wyznaczony siedmiodniowy termin, liczony od dnia otrzymania pisma, na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów. W dniu 22 września 2026 r. strona zaakceptowała projekt etykiety.

Niniejsze zezwolenie podlega zgłoszeniu do Komisji Europejskiej oraz państw członkowskich Unii Europejskiej zgodnie z art. 53 ust. 1 rozporządzenia nr 1107/2009.

Mając powyższe na uwadze, postanowiono jak w rozstrzygnięciu.

Opłaty

Czynności związane z wydaniem przedmiotowej decyzji podlegają opłacie na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy o środkach ochrony roślin. W związku z powyższym, wydanie stosownej decyzji nie podlega obowiązkowi uiszczenia opłaty skarbowej, zgodnie z art. 3 ustawy o opłacie skarbowej[5].

[4] ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691);
[5] ustawa o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2025 r. poz. 1154 z późn. zm.).

Pouczenie

Od decyzji nie służy odwołanie. Strona niezadowolona z decyzji może jednak zwrócić się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, zgodnie z art. 127§3 kpa.

Jeżeli Strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji Stronie. Wpis od skargi ma charakter stały i wynosi 200 zł.

Stronie przysługuje możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów sądowych, zgodnie z art. 239§1 Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi[6] albo przyznanie prawa pomocy zgodnie z art. 243§1 tej ustawy. Strona może również, stosownie do treści art. 127a k.p.a. zrzec się prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. W przypadku zrzeczenia się wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, z dniem doręczenia Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi oświadczenia o zrzeczeniu, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. Prawomocność oznacza brak możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Krzysztof Smaczyński
zastępca dyrektora
Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin
/podpisano elektronicznie/

Otrzymuje (e-Doręczenia)
Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych
Radzików
05-870 Błonie lab. II p. 89

Do wiadomości (e-Doręczenia):
Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
al. Jana Pawła II 11, 00-828 Warszawa

[5] ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz. U. z 2026 r. poz. 143)

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa danych osobowych dostępna jest pod adresem: www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych